

Nəcəfxanlı Əli. Müharibənin ilk günü həlak olsalar da... // Xalq qəzeti. - 2022. - 27 sentyabr. - № 209. - S. 4.

Savaşın ilk günündən mərə kafirlərin üzərində qazandığımız hərbi uğurlar zəfər ovqatımızı daha da artırdı. Dövlət–ordu–xalq birləşərək dəmir yumruğa döndü, təcavüzkarın başına endirilən sarsıdıcı zərbəyə çevrildi. Bir-bir kəndlərimiz, strateji yüksəkliklər, rayon mərkəzləri işğaldan azad edildi. Şəhidlərimiz də oldu: üç minə qədər igid Vətən oğlu ərazi bütövlüyümüz uğrunda döyüşlərdə canından keçdi. Onların bir qismi elə müharibənin ilk günündə şəhidlik zirvəsinə ucalaraq Böyük Qələbənin təməlini qoydu. Bu yazıda çalışdığım Cənub bölgəsindən olan, cəmi bir gün vuruşsalar da, Zəfər tariximizin silinməz səhifəsinə imza atan igidləri xatırlamaq istəyirəm.

Lənkəranın Ürgə kəndində anadan olmuş Mehman Mirəziz oğlu Şirvanov Silahlı Qüvvələrimizin polkovnik-leytenantı idi. Əsgərləri ilə birlikdə, ön sırada hücum keçməklə onları ruhlandırırdı. Elə müharibənin ilk günü Kəlbəcər ərazisində, Murovdağ uğrunda döyüşlərdə də öndə gedərək, qəhrəmancasına vuruşdu, canını Vətənə qurban verdi. Mehman Şirvanov Ölümündən sonra “Qarabağ” ordeninə layiq görüldü. Doğma kəndindəki izdihamlı dəfn mərasimində üzlərə həzin kədər çöxsə də, başlar üzərinə qaldırılan üçrəngli bayraqlarımız qürurla dalğalandı, göyə atılan yaylım atəşləri qisasın mütləq alınacağını bildirdi. Alındı da! Müharibənin 44-cü günü şəhid polkovnik-leytenantın ruhu şad oldu!

...Sentyabrın 27-də Yardımlı rayonu baş çavuş Cavid Vaqif oğlu Zeynalovun (Mirimli kəndi) və müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət qulluqçusu Elçin Sarvan oğlu Əliyevin (Kürəkçi kəndi) şəxsinə ilk şəhidlərini verdi. Dağlar qoynunda yaşayıb-yaradan şair dostum Vahid Qasımzadə yazdı:

Qəzəbi ürəyə sıxıb getdiniz,

Düşməne nifrətlə baxıb getdiniz.

Yoxsa birdəfəlik çıxıb getdiniz,

Vətən oğulları, harda qaldınız?!

Vahidin özünün də yaxşı bildiyi kimi, onlar Tanrı dərgahında ən yüksək məqama – şəhidlik zirvəsinə yüksəliblər. Cavidin də, Elçinin də Viləş çayının sahillərindən başlanan həyat yolları Füzulidə, Araz çayının sahillərində şərəflə sona yetib. Hər ikisi göstərdikləri igidlik nümunəsinə görə Prezident sərəncamı ilə döyüş medallarına layiq görüldülər.

Əslən Astara rayonunun Ərçivan kəndindən olan, Polşanın Belqoqrad qəsəbəsində doğulan, Azərbaycanın Füzuli rayonunda yaşayan Şahnur Şahin oğlu Hüseynov hərbi ailəsinin övladı idi. Özü də Bakıda zabitlik təhsili almışdı. Tabor komandiri,

kapitan idi, məlum Aprel döyüşlərində də iştirak etmiş, Lələtəpəyə bayrağımızı ilk sancanlardan biri olmuşdu. Vətən müharibəsi başlananda Füzulinin 7 kəndini işğaldan azad etdikdən sonra 8-ci kəndi uğrunda gedən şiddətli döyüşlərdə şəhid oldu. “Azərbaycan Bayrağı” ordeninə layiq görüldü. General olmaq istəyirdi, ondan da uca rütbəyə – şəhidlik məqamına çatdı.

Usta idmançı kimi tanınan, kross yarışlarının üçqat Azərbaycan çempionu olan, Birinci Avropa Oyunlarının doğulub boya-başa çatdığı Astaradan keçən Məşəl yürüşündə öndə gedən Arif İsmayıl oğlu Qeybiyev müddətdən artıq xidmət edən hərbi qulluqçu idi. Beş illik hərbi karyerasının son bir ilini Füzuli rayonunda xidmət etmişdi. Elə orada da sentyabrın 27-də səhər tezdən başlanan döyüşlərdə fərqlənərək, şəhidlik şərbəti içdi. “Vətən uğrunda”, “Cəsur döyüşçü” medallarına layiq görüldü. Səncərədi kənd məzaristanında uyuyur.

Şəhid baş gizir Zülfü Ağalı oğlu Ağayev Astaranın Vaqo kəndində doğulub. Bircə gündə özünün qəhrəmanlığını təsdiq edə bildi. Orta təhsilini və həqiqi hərbi xidmətini başa vurduqdan sonra Müdafiə Nazirliyinin "Gizir hazırlığı kursu"na qəbul olunmuş, tankçı peşəsinə yiyələnmişdi. Müharibəyə qədər layiqli xidmətinə görə üç medal qazanmışdı, şəhidliyi ilə daha ikisinə layiq görüldü.

Masallı rayonunun Hişkədərə kəndində doğulmuş Zaur Vaqif oğlu Hüseynov kənd tam orta məktəbinin 9-cu sinfini, C.Naxçıvanski adına hərbi liseyi, sonra da Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbini bitirmişdi. Cəsur leytenant idi. Həmin gün səhər tezdən Füzuli istiqamətində başlanan şiddətli döyüşlərdə igid zabitimiz idarə etdiyi BMP-si ilə düşmənin bir neçə müdafiə istehkamını dağıtdı. Şəhid olsa da, qələbə arzusu 44 günə reallaşdı.

Anım günündə adlarını böyük ehtiramla yad etdiyimiz 27 sentyabr şəhidlərindən üçü Cəlilabad rayonunda boya-başa çatan gənclər olub. Baş gizir Murad Nadir oğlu Babayev, gizir Alxas Mirxas oğlu Yunusov Füzuli uğrunda, Həsən Turan oğlu Dəmirov Tərtər və Laçın uğrunda döyüşlərdə igidliklə həlak olular. Hər üçünün xatirəsi doğma rayonlarında daim ehtiramla yad edilir. Onlarda da Vətənə qurban getmək arzusunun "Hay ver mənə, leytenant" filminin qəhrəmanı Fərid Güloğlu oğlu Əhmədovun ələmə səssalması hünərini eşidəndən sonra baş qaldırdığı şəksizdir.

Şəhid baş leytenantlar Xəlid Həsən oğlu Gözəlov və Nəmiq Əbiş oğlu Mayılov isə Milli Qəhrəman Mübariz İbrahimovun həmyerliləri – Biləsuvar yetirmələridir. Xəlid hərbi pilot kimi Qubadlının, Füzulinin üzərində dəfələrlə cəvlan etdi, yağların başına od yağdırdı. Şahin mayor Abbas Qasımovla növbəti döyüş tapşırığının yerinə yetirilməsi zamanı ikisi də həlak oldu. Abbasla Xəlid Vətən müharibəsinin ən birinci şəhidləri sayılırlar.

Nəmiq Mayılov tank bölüyünün komandiri idi. 2016-cı ilin Aprel döyüşlərində də iştirak etmiş və yaralanmışdı. İnişil sentyabrın 27-də Füzuli rayonu uğrunda gedən

döyüşlərdə qorxmadan düşmən üzərinə atılaraq ön cəbhə xəttini yaran Namiq Mailov onun bir neçə istehkam məntəqəsini və texnikasını məhv etdi. Füzuli istiqamətində bir neçə kənd irəlilədikdən sonra gedən şiddətli döyüşlərdə canına bərabər tutduğu tankı ilə birlikdə qəhrəmancasına şəhid oldu.

Bəli, heç kəs unudulmur, heç nə yaddan çıxmır. Şəhidlərimizin işıqlı ömür yolu hamımız üçün qürur, fərəh, zirvə yoludur.